

KOLARIN KUNTA, 2. KUNNANOSA

Äkäslompolon asemakaavamuutos koskien korttelin 604 tonttia 1

Vireilletulovaiheen lausunto (1 kpl) ja mielipide (1 kpl) sekä vastineet niihin.

1. Tornionlaakson museo	Kaavanlaatijan vastine
<p><i>Arkeologinen kulttuuriperintö</i></p> <p>Suunnittelualueen läheisyydessä, noin 60 metriä kaakkoon, sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös Kruununmaja (<i>tunnus muinaisjäänösrekisterissä 273010040</i>). On epätodennäköistä, että suunnitellulla kaavamuutosalueella sijaitsisi uusia ennestään tuntemattomia muinaisjäänöksiä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan arviotaviin vaikutuksiin tulee lisätä arkeologinen kulttuuriperintö.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Lisätään.</p>
<p><i>Suunnittelutilanne sekä rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</i></p> <p>Suunnittelualue sijaitsee kaavallisesti Tunturi-Lapin maakuntakaavan (2010) ja Ylläksen osayleiskaavan (2011) alueella. Osayleiskaavan muutos on vireillä. Maakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu <i>Matkailupalveluiden alueeksi</i> (RM 1406), jonka kaavamääräyksen mukaan <i>Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakylä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja</i>. Alue sisältyy myös <i>Matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueeseen</i> (mv 8411) sekä <i>Erytysesti poronhoitoa varten tarkoitettuun alueeseen</i>. Lähimmät maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on Äkäslompolon kylä, joka on osoitettu maakuntakaavassa <i>Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi</i> (ma 5982).</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Voimassa olevassa osayleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu <i>Retkeily- ja ulkoilualueelle</i> (VR). Aluetta koskevan osayleiskaavamääräyksen mukaan kyseessä on <i>Kansallispuiston aluetta täydentävä merkittävä retkeily- ja ulkoilualue</i>. Alueella on erityisesti <i>virkestystoiminnan kannalta huomioitavia luonnon ja maiseman arvoja</i>. MRL 43.2 §:n nojalla määrätään, että <i>alueelle saa rakentaa yleistä virkestystoimintaa palvelevia polku- ja reitti-verkostoja, aktiviteettireittejä sekä niitä palvelevia pienimuotoisia retkeilyä palvelevia rakennuksia</i>. Alueella sallitaan <i>toimintoja palveleva ajoneuvoliikenne ja pysäköinti</i>. Alueelle saa sijoittaa <i>ohjelmopalvelutukikohtia ja porotarhoja</i>. Alueelle ei saa rakentaa <i>majoitustiloja</i>. Alueelle ei saa sijoittaa <i>hissi- ja rinnerakentamista</i>. MRL 43.2 §:n nojalla määrätään, että <i>alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa</i>.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Aluetta koskevan suunnitteluohjeen mukaan: <i>Rakentaminen tulisi toteuttaa pienimuotoisena siten, että se sopeutuu maisemaan ja maastonmuotoihin</i>. Alueen <i>metsiä tulisi hoitaa siten, että huomioidaan matkailuelinkeinon tarpeet ja metsämaisema luonnossa liikunnan kannalta</i>. <i>Metsänkäsittelyssä tulisi noudattaa Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksia</i>. Alueella sallitaan <i>puuston käyttö tavanomaisiin kotitarpeisiin</i>. Lähimmät yleiskaavassa osoitetut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sijaitsevat noin puoli kilometriä suunnittelualueen pohjoispuolella.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Kesällä 2023 nähtävillä olleen osayleiskaavan muutoksen ehdotuksessa suunnittelualue sijoittui <i>Loma-asuntoalueelle</i> (RA) ja sisältyy <i>Pohjavesialueeseen</i> (pv). RA-merkinnän kaavamääräysehdoituksen mukaan <i>Alue varataan loma-asumisen alueeksi</i>. Alueen suunnittelussa on huomioitava <i>rakennusten ja rakennelmien sovittaminen maisemaan, luonnonympäristön laadun säilyminen ja vesihuollon järjestäminen</i>. Alueella on sallit-</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>tu ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön. Lounaisin osa korttelista Kesänkijoen puolelta on osoitettu <i>Tulva-alueeksi</i>, jonka osayleiskaavamääräyksen ehdotuksen mukaan <i>Maankäytössä on huomioitava merkinnällä osoitettu kerran 100 vuodessa toistuva tulva-alue</i>. Sekä voimassa olevassa osayleiskaavassa että osayleiskaavanmuutoksen ehdotuksessa suunnittelualueen kaakkoispuolelle on osoitettu <i>Muinaisuistolaila rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös (sm)</i>. Lisäksi suunnittelualueen ympärille on osoitettu ulkoilun talvireitti, maastopyöräilyn talvireitti, moottorikelkkareitti ja Kesänkijokeen ohjeellinen melontareitti.</p> <p>Suunnittelualueella on voimassa asemakaava vuodelta 2014. Asemakaavassa suunnittelualue on merkitty <i>Loma-asuntojen korttialueeksi (RA)</i> sekä pieneltä osin <i>Retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR)</i> ja <i>Katualueeksi</i>. Lisäksi suunnittelualueen läpi kulkee haarautuva <i>Vesi- ja viemärijohtoa varten varattu alueen osa (vh)</i>. Alueen eteläpuolella <i>Retkeily ja ulkoilualueella</i> kulkee ulkoilureitti, joka on merkitty Nililahentien kohdalla kadun alittavaksi tai ylittäväksi ulkoilureitiksi. Yleisillä asemakaavamääräyksillä ohjataan muun muassa rakentamistapaa ja -materiaaleja.</p> <p><i>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma</i></p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavoituksen yhteydessä selvitetään muun muassa vaikutukset maisemaan, rakennettuun ympäristöön, kyläkuvaan ja kaukomaisemaan. Jotta vaikutusten arviointi kattaa myös arkeologisen kulttuuriperinnön, on siihen syytä lisätä vaikutusten arviointi <i>kulttuuriperintöön</i>.</p> <p>Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan on hyvä, että maisemaan ja rakennettuun ympäristöön ja kyläkuvaan kohdistuvien vaikutusten selvittäminen ja arvioiminen on nostettu esiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Tämä on tärkeää osayleiskaavassa ja osayleiskaavaehdotuksen kaavamääräyksissä annettujen rakennettua ympäristöä, kylämaisemaa ja maisemaa koskevien tavoitteiden toteutumisen kannalta.</p> <p>Vireillä olevan Ylläksen osayleiskaavan muutoksesta valmisteluaineistosta 2.12.2021 ja kaavaehdotuksesta 15.8.2023 antamissaan lausunnoissa Tornionlaakson museo on todennut, että Ylläksen alueen rakennetun kulttuuriympäristön inventointi, erityisesti alueen matkailurakentamisen osalta, on puutteellinen. Matkailurakentaminen on keskeistä koko Lapin rakennetun ympäristön kerroksellisuuden kannalta. Tornionlaakson museolla ei ole tiedossa onko inventointia jo täydennetty osayleiskaavan laatimisen yhteydessä. Suunnittelualueella sijaitseva 1960-luvun lomarakennus on tätä rakennuskantaa edustava kohde, jota koskevassa asemakaavoituksessa tulee selvittää kiinteistön rakentamishistoria ja merkitys alueen historian ja rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmasta.</p> <p>Kaavaselostuksesta tulee käydä riittävällä tavalla ilmi myös suunnittelualueen lähiympäristö ja ympärillä oleva rakennuskanta, jotta kaavamuutoksen vaikutuksia lähiympäristöön voi arvioida. Tornionlaakson museolla ei ole muilta osin huomautettavaa asemakaavan laajennuksen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>	<p>Kaavamuutoksessa huomioidaan kerran 100 vuodessa esiintyvä tulva.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Lisätään.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaavaselostuksessa kuvataan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa kaavamuutosalueen ja sen välittömässä läheisyydessä oleva rakennuskanta.</p>
<p>2. Ylläksen Ystävät ry</p>	<p>Kaavanlaatijan vastine</p>
<p>Äkäslompolon Nilivaarantien ja Nililahentien risteyksen viereen on asemakaavan muutoshakemuksessa esitetty lisärakennusoikeutta kiinteistöille 273-402-2-567 ja 273-402-2-534. Kiinteistöillä 2-567 on jo rakennettuna asuinrakennus ja kiinteistö 2-534 toimii asemakaavan mukaisesti yleisenä pysäköintialueena (LP). Lisäksi kaavassa on merkitty ko. kiinteistöjen kohdalle vesi- ja viemärijohtoille reitit, joiden kohdalle ei voi rakentaa.</p> <p>Kaavoitettavaksi aiotun alueen eteläpuolella, sen viereisellä VR-alueella on erittäin suosittu ja talvisin usein ruuhkainenkin ulkoilureitti/latuväylä. Voimassaolevissa osayleis- ja asemakaavassa on tälle <u>ulkoilun pääreitille</u> määrätty turvallinen tien ylitys tai alitus. Tällaista eritasoratkaisua ei ole kuitenkaan toteutettu ja risteävä autoliikenne aiheuttaa vaaratilanteita ulkoilijoille ja hiihtäjille, joista iso osa on vielä lapsiperheitä.</p> <p>Jostain syystä Ylläksen osayleiskaavan uudistamisuunnitelmissa (Ylläs III) on em. turvallinen eritasoratkaisu jäänyt pois? Se tulisi lisätä suunnitelmaan.</p> <p>Koska alueen lähistöllä usein ruuhka-aikoina on jo nyt tullut tavaksi pysäköidä autoja luvattomasti ja vaarallisesti teiden varsille, on virhe poistaa virallinen ja tarpeellinen pysäköintialue. Sen sijainti ulkoiluväylän vieressä on hyvä, mutta kapasiteetti ilmeisen riittämätön.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Tämä asemakaavamuutos koskee yksityisomisteista rakennuspaikkaa eikä ulotu kunnan omistamille ja/tai hallinnoimille yleisille katu- tai virkistysalueille.</p>

KOLARIN KUNTA
Tekninen osasto
Isopalontie 2, 95900 Kolari

Puh 0400 10 70 70

18.3.2024

Liite 4

Mielipiteemme on, että Kolarin kunta rakentaa ulkoiluväylälle voimassaolevien kaavojen määräysten mukaisen ja toimivan eritasoratkaisun sekä mahdollisuuksien mukaan laajentaa olemassaolevaa LP-pysäköintialuetta. Virallisten pysäköintialueiden puute ulkoilijoille on sesonkiaikoina koko kylän alueen kattava ongelma.

Tämä asemakaavamuutos koskee yksityisomisteista rakennuspaikkaa eikä ulotu kunnan omistamille ja/tai hallinnoimille yleisille katu- tai virkistysalueille.

Rovaniemellä 27.1.2025

Jarmo Lokio
arkkitehti YKS 122